

**Rezumatul Raportului anual 2023 privind implementarea proiectului
„Patrimoniul etnografic și natural al Republicii Moldova – salvagardare muzeală pentru
sporirea coeziunii sociale”**

RO Au fost elaborate 3 dosare de clasare (covoare, țesături de interior, piese arheologice), fiind înscrise în *Registrul Patrimoniului Cultural Național Mobil*. Au fost elaborate și digitizate 628 de fișe analitice ale pieselor de patrimoniu.

Pentru promovarea artei cămășii cu altiță, înscrisă în *Lista reprezentativă UNESCO a patrimoniului cultural imaterial al umanității*, s-au organizat două expoziții peste hotare (la București și Paris), mai multe expoziții la Chișinău, nouă lansări de carte în republică și peste hotare. Au fost elaborate cinci dosare pentru meșteri populari cărora li s-a conferit Titlul Onorific de Purtător de Tezaur Uman Viu. A fost organizat Forumul Patrimoniului Cultural Imaterial, ediția a IV-a.

Au fost întreprinse un șir de deplasări în diverse raioane ale republicii, în scopul documentării elementelor vii ale culturii tradiționale, patrimoniului bisericesc, siturilor arheologice ale Culturii Cucuteni-Tripolie, aflorimentelor de roci, a biodiversității arboricole, vestigiilor de paleontologie.

Prin studierea temelor individuale de cercetare, au fost aduse contribuții inedite la următoarele subiecte: instalațiile de foc tradiționale, viziunile populare asupra muncii agrare, cunoștințele populare despre vegetație, contribuția personalităților basarabene din perioada interbelică la cercetarea culturii populare, impactul politicii regimului comunist asupra costumului popular, plastica Culturii Cucuteni-Tripolie, viața de familie și cotidianul în Basarabia la începutul sec. al XIX-lea, fondarea și particularitățile arhitectonice ale vechilor biserici din Basarabia, colecțiile pedologice, entomologice, paleontologice și ierbarul deținute de Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală.

Au fost publicate **64 de lucrări științifice**, dintre care 2 monografii, 2 cataloage de expoziție, 30 de articole științifice, 30 de rezumate ale comunicărilor prezentate la conferințe. Au fost prezentate **55 de comunicări** la conferințe științifice naționale și internaționale. Au fost editate două numere ale periodicului de specialitate *Buletin Științific. Revistă de Etnografie, Muzeologie și Științele Naturii*, nr. 34(47) și 35-36(48-49). Au fost organizate Conferința științifică „Istorie, etnografie și spiritualitate în viziunea personalităților basarabene din a doua jum. a sec. XIX – prima jum. a sec. XX. In memoriam Acad. Iustin Frățiman”, ediția a IV-a (22.09.2023); Conferința științifică „Perspective contemporane în etnologie, muzeologie și științele naturii”, ediția a XXXIV-a (25.10.2023); Seminarul științific „Cercetarea solului ca obiect natural și exponat muzeal” (5.12.2023). Au fost organizate **7 expoziții**: *Dinastia de cărturari basarabeni Iustin, Paul și Zamfira Mihail; Lemnăritul și fierăritul – meșteșuguri făuritoare de civilizație tradițională; Cămăși surori, simboluri vechi și noi; Similitudini simbolice în ceramica tracică și portul popular; Istoria familiei și Conacului Balioz; Arhitectura vernaculară din piatră din zona Orheiului; Țesături din centrul Moldovei. Ecouri ale tradiției în modernitate.*

ENG There were drafted and inscribed 3 files (carpets, home weavings, archaeological artefacts) in the *Register of the National Cultural Movable Heritage*. There were completed and digitized 628 analytical cards of heritage items.

For the promotion of the art of the blouse with embroidery on the shoulder (*altiță*), inscribed on the *UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage*, they organized two exhibitions abroad (in Bucharest and Paris), several exhibitions in Chișinău, nine book presentations at home and abroad. They drafted 5 files for folk craftsmen that were granted the Honorary Title of Bearer of Living Treasure. The 4th edition of the Forum of the Intangible Cultural Heritage was organized.

A series of trips was undertaken in several districts of the republic, aiming to document living elements of the traditional culture, Church heritage, the sites of the Cucuteni-Tripyllian archaeological sites, rocks formations, biodiversity of trees, paleontological vestiges.

Due to the study of individual topics, the team of researchers brought new contributions into several subjects: traditional fire installations, folk regards on agricultural labour, folk knowledge about flora, the contribution of Bessarabian personalities from the interwar period to the study of folk culture, the impact of the policy of the communist regime on the folk costume, the clay figurines of the Cucuteni-Tripyllian Culture, family and daily life in Bessarabia in early 19th c., the founding and architectural peculiarities of old churches from Bessarabia, the pedological, entomological, and palaeontological collections, as well as the herbarium held within the National Museum of Ethnography and Natural History.

64 scientific works were published, among them 2 monographs, 2 exhibition catalogues, 30 scientific articles, 30 abstracts of conference presentations. They made **55 presentations** at national and international conference. Two issues (nos. 34(47) and 35-36(48-49)) of the *Scientific Bulletin. Journal of Ethnography, Museology and Natural Sciences* were published. There were organized the Scientific Conference “History, ethnography and spirituality in the view of Bessarabian personalities from the 2nd half of the 19th century – first half of the 20th century. In memoriam Acad. Iustin Fratiman”, 4th edition (22.09.2023); the Scientific Conference “Contemporary perspectives in ethnology, museology and natural sciences”, 34th edition (25.10.2023); the Scientific seminary “The research of soil as natural object and museum exhibit” (5.12.2023). They organized **7 exhibitions**: *The dynasty of Bessarabian scholars Iustin, Paul, and Zamfira Mihail; Wood- and ironwork – crafts that create the traditional civilization; Sister blouses, old and new symbols; Symbolical similitudes in the Thracian ceramics and folk dress; History of the Balioz family and mansion; Stone vernacular architecture in the Orhei region; Fabrics from the centre of Moldova. Echoes of the tradition in modern age.*